

УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

16.01.2024

м. Кропивницький

Слідчий суддя Ленінського районного суду м. Кіровограда Юр'єва К.С., при секретарі судового засідання Устїновій А.А., з участю слідчого слідчого відділу УСБУ в Кіровоградській області Телюпи А.Ю., захисника підозрюваного Мака О.Р. – адвоката Одуда А.А., розглянувши у судовому засіданні у м. Кропивницькому клопотання слідчого слідчого відділу УСБУ в Кіровоградській області Телюпи А.Ю., яке погоджене прокурором у кримінальному провадженні – начальником відділу нагляду за додержанням законів регіональним органом безпеки Кіровоградської обласної прокуратури Байдаком О.О., про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023120000000142 від 23.08.2023, відносно

Мака Олексія Романовича, 02.09.1980 року народження, громадянина України, українця, уродженця м. Кіровоград Кіровоградської області, зареєстрованого за адресою: Кіровоградська область, м. Кропивницький, вул. Миколи Левицького, 57/6, раніше не судимого, підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України,-

ВСТАНОВИВ:

10.01.2024 до Ленінського районного суду м. Кіровограда надійшло клопотання слідчого слідчого відділу УСБУ в Кіровоградській області Телюпи А.Ю. про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023120000000142 від 23.08.2023, відносно Мака О.Р.

В обґрунтування клопотання слідчий зазначив, що досудовим розслідуванням встановлено, що громадянин України Мак Олексій Романович, 02.09.1980 року народження, у 2014-2015 році (більш точної дати встановити не виявилось можливим) виїхав на територію держави-агресора – російської федерації. На даний час Мак О.Р. працює спеціальним кореспондентом та ведучим телепрограм парламентського телевізійного каналу ради федерації рф «ВМЕСТЕ РФ» (на якому знаходиться його анкета <http://vmeste-rf.tv/channel/faces>) «Актуальное интервью», «Сказано в Сенате», «Новости Совета Федерации» та здійснює інформаційну діяльність у співпраці з державою-агресором, спрямовану на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації.

Так, встановлено, що з 7 червня 2022 року по 21 лютого 2023 року, Мак Олексій Романович, 02.09.1980 р.н., співпрацюючи з державою-агресором, здійснював інформаційну діяльність спрямованої на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації, проводячи як ведучий інтерв'ю з представниками окупаційної влади, а саме: представником в раді федерації від виконавчого органу державної влади луганської народної республіки Дариною Лантратовою, членом ради федерації федерального зібрання рф від виконавчого органу державної влади м. Севастополя Катериною Алтабаєвою та губернатором Севастополя Михайлом Развожаєвим. Вказані інтерв'ю було розміщено на сайті парламентського телевізійного каналу ради федерації рф «ВМЕСТЕ РФ» за посиланнями: <http://vmeste-rf.tv/programs/205/darya-lantratova-integratsiya-lnr-v-pravovoe-pole-rossii>, <http://vmeste-rf.tv/programs/205/mikhail-razvozhayev-razvitie-svwastopolya> та <http://vmeste-rf.tv/programs/205/ekaterina-altabaeva-razvitie-sotsialnoy-infrastruktury-sevastopolya>.

Згідно висновку експерта, у висловлюваннях Мака Олексія Романовича на вищевказаних відеозаписах міститься:

- послідовне іменування окупованих територій України (Луганської області, Севастополя) регіонами, суб'єктами Російської Федерації, ведеться мовлення про Севастополь (та Крим) як про територію, що раніше належала Росії, що виправдовує окупацію Севастополя, описує окупацію як повернення «у рідну гавань», тобто загалом тимчасово окуповані території України позиціонуються як російські, такі, що входять до складу Росії,

- тенденційне представлення перебування окупованих територій України у складі РФ як винятково позитивного для них, розповідь про перспективи розвитку, розбудови, покращення умов для населення, економічного зростання тощо, що створює піднесений, привабливий образ окупації територій України Росією;

- у той же час наголошується, ніби в Україні ці території не мали таких можливостей, були занедбані, у тому числі висловлюються побоювання, що Україна може створювати перешкоди для комфортного життя

населення, за рахунок такого контрастного протиставлення посилюється схвалення, звеличення окупації;
- звертання до представників окупаційної влади та ведення мовлення про них як про чинних, легітимних, визнання правомірності рішень та дій російських владних органів на тимчасово окупованих територіях України;
- та загалом схвалюється, звеличується Росія, у тому числі через описані вище переваги нібито перебування територій у складі Росії як суб'єктів федерації.

З урахуванням тлумачення поняття підтримка (поділяючи погляди, виявляючи симпатію, виступати на захист або на боці кого-, чого-небудь; вираження солідарності з діями чи рішеннями держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора, висловлення симпатії їм, виступ на захист зазначених рішень чи дій), такі висловлювання містять лінгвістичні ознаки підтримки держави-агресора, її окупаційних адміністрацій.

Інформаційна діяльність - створення інформації, збирання інформації, одержання інформації, зберігання інформації, використання інформації та поширення інформації.

У вказаних відеозаписах Мак О.Р. бере інтерв'ю у осіб, що описані у протоколі огляду як «представник в раді федерації від виконавчого органу державної влади луганської народної республіки Дарина Лантратова», «членкиня ради федерації федерального зібрання рф від виконавчого органу державної влади м. Севастополя Катерина Алтабаєва», «губернатор Севастополя Михайло Развожаєв» за класичною схемою «питання - відповідь», тенденційно добираючи питання, що висвітлюють життя на окупованих територіях України у складі Росії як винятково позитивне, успішне, заперечують тимчасову окупацію, представляючи її як «повернення» регіонів до складу Росії.

Отже, громадянин України Мак Олександр Романович, 02.09.1980 р.н., не пізніше як з 7 червня 2022 року по теперішній час добровільно працює спеціальним кореспондентом та ведучим телепрограм парламентського телевізійного каналу ради федерації рф «ВМЕСТЕ РФ» (на якому знаходиться його анкета <http://vmeste-rf.tv/channel/faces>) «Актуальное интервью», «Сказано в Сенате», «Новости Совета Федерации» та здійснює інформаційну діяльність у співпраці з державою-агресором, спрямовану на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації, воєнним станом в Україні, визнання Російської Федерації державою-агресором, беручи до уваги те, що існують достатні підстави вважати, що Мак О.Р. перебуває на території держави-агресора та обгрунтовану неможливість вручити повістку про виклик особи, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, в газеті «Урядовий кур'єр» № 232 (7630) від 18.11.2023, яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора опубліковано повістку про виклик Мака О.Р. на 20.11.2023, 21.11.2023, 22.11.2023 за зазначеною в повістці адресою для проведення слідчих та процесуальних дій у кримінальному провадженні № 22023120000000142 від 23.08.2023, отримання письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України, допиту в якості підозрюваного тощо.

Жодного разу у призначений час громадянин України Мак О.Р. у призначене місце не з'явився, про неможливість та причини неприбуття не повідомив.

Відповідно до ч. 1 ст. 278 КПК України письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення - у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Згідно з ч.ч. 1, 3 ст. 111 КПК України повідомлення у кримінальному провадженні є процесуальною дією, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляє певного учасника кримінального провадження про дату, час та місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію. Повідомлення у кримінальному провадженні здійснюється у випадках, передбачених цим Кодексом, у порядку, передбаченому главою 11 цього Кодексу, за винятком положень щодо змісту повідомлення та наслідків неприбуття особи.

Главою 11 КПК України визначається порядок виклику слідчим, прокурором, судовий виклик і привід.

Відповідно до ч. 8 ст. 135 КПК України повістка про виклик особи, стосовно якої існують достатні підстави вважати, що така особа виїхала та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, у випадку обгрунтованої неможливості вручення їй такої повістки згідно з частинами першою, другою, четвертою - сьомою цієї статті, публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Особа, зазначена в абзаці першому цієї частини, вважається такою, яка належним чином повідомлена про виклик, з моменту опублікування повістки про її виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Враховуючи наведені вище обставини, слідчим за погодженням з прокурором 18.11.2023, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, Мака Олександра Романовича, 02.09.1980 р.н., повідомлено про підозру у відповідності та у спосіб, передбачений чинним кримінальним процесуальним законодавством України (опубліковано повідомлення про підозру на веб-сайті Офісу Генерального прокурора та в газеті «Урядовий кур'єр» № 232 (7630) від 18.11.2023, яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери

розповсюдження).

Таким чином 18.11.2023 у вказаному кримінальному провадженні Мак О.Р. набув статусу підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України, а саме у здійсненні інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, спрямованої на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації.

Постановою слідчого від 23.11.2023 на підставі ст. 281 КПК України підозрюваного Мака О.Р. оголошено в розшук.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації, воєнним станом в Україні, конкретне фактичне місцезнаходження підозрюваного Мака О.Р. на цей час не відомо, проте зібрані докази дають достатні підстави вважати, що підозрюваний перебуває на території Російської Федерації, де переховується від органів слідства з метою уникнення кримінальної відповідальності.

Враховуючи зазначені обставини до Ленінського районного суду м. Кіровограда в порядку п. 1 ч. 2 ст. 188 КПК України подано клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою стосовно підозрюваного Мака О.Р. одночасно з поданням клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Для розгляду вказаного клопотання, підозрюваний за судовим викликом в судове засідання не з'явився.

За результатами судового розгляду 12.12.2023 слідчим суддею Ленінського районного суду м. Кіровограда задоволено клопотання слідчого погодженого прокурором про дозвіл на затримання підозрюваного з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою стосовно підозрюваного Мака О.Р.

Наявність обґрунтованої підозри Мака О.Р. у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України, повністю підтверджується зібраними у кримінальному провадженні доказами, а саме:

- 1) повідомленням про виявлене кримінальне правопорушення від 23.08.2023;
- 2) протоколом огляду електронної сторінки від 25.08.2023;
- 3) протоколом допиту свідка Волок В.М. від 26.10.2023;
- 4) протоколом допиту свідка Чорний М.М. від 26.10.2023;
- 5) протоколом пред'явлення особи за фотознімками від 26.10.2023;
- 6) протоколом пред'явлення особи за фотознімками від 26.10.2023;
- 7) висновком експерта № 357 від 12.10.2023;
- 8) іншими матеріалами кримінального провадження.

Таким чином, Мак О.Р. обґрунтовано підозрюється у колабораційній діяльності, а саме у здійсненні інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, спрямованої на підтримку держави-агресора, її окупаційної адміністрації, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України.

Стороною обвинувачення дотримано вимогу розумної підозри, оскільки наявні на цей час докази у кримінальному провадженні свідчать про об'єктивний зв'язок підозрюваного Мака О.Р. із вчиненням кримінального правопорушення, тобто виправдовують необхідність подальшого розслідування у цьому провадженні з метою дотримання імперативних завдань кримінального провадження, визначених ст. 2 КПК України.

Враховуючи наведене, достовірно встановлено, що підозрюваний Мак О.Р.:

- обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України;

- переховується від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності (ухиляється від явки на виклик слідчого, прокурора, зокрема, не прибув на виклик без поважної причини більше 2 разів, не прибув на судовий виклик);

- перебуває на території держави-агресора.

Таким чином, наявні достатні підстави для проведення у кримінальному провадженні № 2202312000000142 від 23.08.2023 стосовно Мака О.Р., який підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України, спеціального досудового розслідування.

У судовому засіданні слідчий слідчого відділу УСБУ в Кіровоградській області підтримав клопотання та просив його задовольнити.

Захисник у судовому засіданні заперечував проти задоволення клопотання, оскільки не було можливості поспілкуватись з підозрюваним, узгодити позицію захисту, немає доказів, що Маку О.Р. відомо про розгляд клопотання.

Заслухавши слідчого, захисника, дослідивши матеріали клопотання, якими обґрунтовується необхідність

здійснення спеціального досудового розслідування відносно Мака О.Р., слідчий суддя дійшов до наступних висновків.

Згідно зі ст. 297-1 ч. 2 КПК України, спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченим цим Кодексом, з урахуванням положень глави «Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень».

Частиною 2 статті 7 КПК України встановлено, що зміст та форма кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у частині першій цієї статті, з урахуванням особливостей, встановлених законом.

Сторона обвинувачення зобов'язана використати всі передбачені законом можливості для дотримання прав підозрюваного чи обвинуваченого (зокрема, прав на захист, на доступ до правосуддя, таємницю спілкування, невтручання у приватне життя) у разі здійснення кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia).

Як вбачається з досліджених судом матеріалів клопотання, Мак О.Р. органом досудового розслідування підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч.6 ст. 111-1 КК України.

Відповідно до Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Фокс, Кемпбелл і Хартлі проти Сполученого Королівства», наявність обґрунтованої підозри передбачає наявність фактів і відомостей, на підставі яких об'єктивний спостерігач зробив би висновок про те, що дана особа могла вчинити злочин.

Надані слідчим докази, а саме: протокол огляду електронної сторінки від 25.08.2023, висновок експерта від 12.10.2023 № 357, протокол допиту свідка Волока В.М. від 26.10.2023, протокол допиту свідка Чорного М.М. від 26.10.2023, протокол пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 16.08.2022, протокол пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 26.10.2023, протокол пред'явлення особи для впізнання за фотознімками від 26.10.2023, свідчать про наявність обґрунтованої підозри, пред'явленої підозрюваному Маку О.Р., у вчиненні злочину, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України.

Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України, спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-1, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 408, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Відповідно до вимог ст. 5 Закону України «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції», ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприбуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який перебуває в районі проведення антитерористичної операції, та оголошення його у розшук є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, з особливостями, встановленими цим Законом. Вимога про оголошення у міждержавний або міжнародний розшук не поширюється на випадки, якщо вирішується питання про застосування стосовно цих осіб спеціального кримінального провадження.

З матеріалів клопотання вбачається, що органом досудового розслідування вжито достатньо заходів, для того, щоб дійти висновку про те, що підозрюваний Мак О.Р. переховується від органів слідства з метою уникнення кримінальної відповідальності.

Так, проведеними оперативно-розшуковими та слідчими діями встановлено, що підозрюваний Мак О.Р. перебуває на території Російської Федерації, що унеможливує вручити повістку про виклик з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України; викликався до слідчого на 20, 21, 22 листопада 2023, шляхом опублікування 25.10.2023 статті в газеті «Урядовий кур'єр» № 232 від 18.11.2023, та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

В судовому засіданні встановлено, що жодного разу у призначений час громадянин України Мак О.Р. у призначене місце не з'явився, про неможливість та причини неприбуття не повідомив.

Постановою слідчого відділу УСБУ в Кіровоградській області від 23.11.2023 підозрюваний Мак О.Р. оголошений у розшук, здійснення якого доручено відділу КР УСБУ в Кіровоградській області.

Таким чином в матеріалах провадження наявні відомості про те, що Мак О.Р. обізнаний про те, що він розшукується компетентними органами України за вчинення ним злочину проти держави, у зв'язку з чим, останній переховується від органу досудового розслідування.

Таким чином, в судовому засіданні, на підставі письмових матеріалів, доданих до клопотання, було

10

встановлено, що підозрюваний Мак О.Р. перебуває на території Російської Федерації, де переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, обґрунтовано підозрюється у вчиненні тяжкого злочину щодо якого, відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України, передбачено можливість здійснення спеціального досудового розслідування, тому, клопотання слідчого є обґрунтованим та підлягає задоволенню.

Керуючись ст. ст. 297-1 – 297-4, 309 КПК України, -

ПОСТАНОВИВ:

Клопотання слідчого відділу УСБУ в Кіровоградській області Телюпи А.Ю., яке погоджене прокурором у кримінальному провадженні – начальником відділу нагляду за додержанням законів регіональним органом безпеки Кіровоградської обласної прокуратури Байдаком О.О., про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023120000000142 від 23.08.2023, відносно Мака Олексія Романовича, підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України - задовольнити.

Здійснювати спеціальне досудове розслідування по кримінальному провадженню № 22023120000000142 від 23.08.2023, відносно Мака Олексія Романовича, підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України.

Внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань про здійснення спеціального досудового розслідування по кримінальному провадженню № 22023120000000142 від 23.08.2023, відносно Мака Олексія Романовича, підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч. 6 ст. 111-1 КК України.

Якщо підстави для здійснення спеціального досудового розслідування по кримінальному провадженню № 22023120000000142 від 23.08.2023 перестануть існувати, органу досудового слідства звернутись до суду із клопотанням про припинення здійснення спеціального досудового розслідування та здійснення подальшого досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України.

Копію ухвали суду надати прокурору, слідчому та захиснику.

Ухвала оскарженню не підлягає, заперечення проти неї можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді.

Слідчий суддя

(підпис)

Катерина Сергіївна Юр'єва

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду
Станом на 26.01.2024 судове рішення набрало законної сили.

Помічник судді
26.01.2024

Артем Іванов

Ленінський районний суд
м. Кіровограда

*1126*20817201*1*1*